

Vzájemné soužití o.p.s.
Tým Hnízdo – Čirklano Kher
Bieblova 6, 702 00 Ostrava
Zpracoval Tým Hnízdo
Zapsala: Mgr. Bc. Helena Jedináková
Zpracováno: 10. 5. 2019

*Znáš svá
práva?*

Pravidla ochrany práv pro děti

?????

Víš, že ne jen dospělý člověk ale i ty, přestože Ti nebylo 18 let, máš svá práva?

Ano, máš.

Každá dospělá osoba, ať je to rodič, příbuzný, učitel, pěstoun ale i cizí osoba, je musí vůči Tobě dodržovat.

Děti totiž nemají takové možnosti jako dospělí, neumí se tak bránit. Mnohdy nechápou, že věci, které se jim dějí, nejsou správné. Jim se nelíbí, ale myslí si, že tak to má být. „...Dospělý má přece pravdu... Já asi udělal něco špatně...“. Proto každé dítě potřebuje zvláštní ochranu svých práv.

A tak vznikla **Úmluva o právech dítěte.**

Víš co to je
Úmluva o
právech dítěte?

Je to nejuznávanější dohoda, která určuje práva dětí.

Možná Tě zajímá, že Úmluva vznikla v roce 1989 v New Yorku na ochranu dětských práv. Stále je ale ještě hodně zemí světa, kde malé děti musí těžce pracovat, jsou týrány a jejich právy se nikdo nezabývá. Buďte vděční za to, že Česká republika se Úmluvou o právech dítěte řídí od roku 1991, kdy dohodu podepsala. Do té doby ani u nás nebyla dětská práva zcela dodržována.

Úmluva obsahuje 42 článků, které popisují, jaká jsou Tvoje práva a kdo je povinen dohlížet na to, aby Tvá práva /práva dětí/ nebyla porušována. Jinými slovy, v článcích je napsáno co „všechno“ děti smí a co lidi zodpovědní za děti mají udělat, aby Tvá práva nebyla porušována.

Víš co to je právo?

Každý člověk má svá práva
a když je někdo porušuje, může být za to potrestán.

Úmluva o právech dítěte obsahuje 4 základní oblasti práv

Právo na život a přežití – bydlení, jídlo, zdravotní péče

Právo na rozvoj – dítě má právo na vzdělání, hru, volný čas, náboženské vyznání

Právo na ochranu – před ubližováním, zneužíváním, zanedbáváním

Právo účastnit se – dítě má právo vyjádřit svůj názor a myšlenku, má právo vyjádřit se k věcem, které se ho týkají.

Právo jsou nějaké věci, které můžeš dělat, nebo můžeš mít.

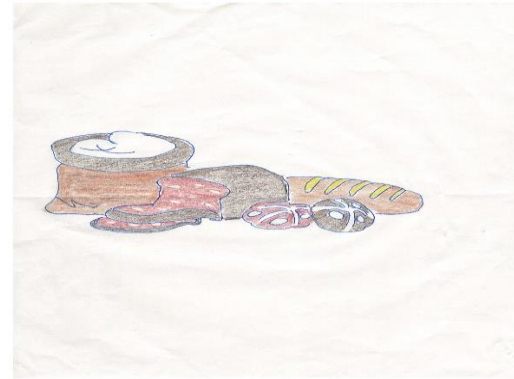
Dospělí lidé by měli dohlížet a dbát na to, aby Tvá práva byla dodržována. Některá práva se Ti budeme snažit blíže vysvětlit.

Máš právo na zachování života

Tvým základním právem je právo na život. Pak z toho že dospělý, především Tví rodiče, musí tvůj život chránit. se do určité rodiny a dostaneš své jméno. Máš právo na to, rodiče chránili a pečovali o Tebe.

Pro rodiče to ale znamená **povinnost o Tebe pečovat**. nemá právo tě od Tvých rodičů odloučit.

Pouze v případě, kdy pan soudce rozhodl o tom, že je to pro lepší a je to ve Tvém zájmu, pak můžeš být od rodičů odloučen/a svěřen/a někomu jinému. Můžeš být u babičky a dědy, u tety a strýce, nebo u jiných příbuzných. Pokud to ale nejde, pak můžeš jít do pěstounské péče. Pokud budeš číst dál, vysvětlím Ti, co to je pěstounská péče. Pokud ani to není možné, tak až v poslední řadě můžeš být umístěn do ústavní výchovy. Ty to budeš znát pod jménem dětský domov. Abys mohl/a žít a dobře růst a vyvíjet se, pak bys měl/a mít dostatek jídla, pití, měl/a kde bydlet a netoulal/a se s rodinou po známých, na ulici, měl/a zajištěnou lékařskou péči. Měl/a by jsi navštěvovat pana doktora, když jsi nemocný/á.

vyplývá,
Narodíš
aby Tě

Nikdo

Tebe

Máš právo na rozvoj

To znamená, že máš právo na volný čas a na vzdělání. Pokud se týká vzdělání, nejedná se zde pouze o tvé **právo ale i povinnost**. Teď se Ti to možná nebude číst dobře, ale základní školu musíš pravidelně navštěvovat a učit se. Je to Tvá povinnost.

Školu máš ale možnost navštěvovat zadarmo. Střední škola nebo odborné učiliště by měly být pro Tebe dostupné. Pokud máš ve škole potíže, nejde Ti výuka, máš možnost doučování. Nevíš-li si rady, můžeš bezplatně navštívit pedagogicko psychologickou poradnu, ve škole máte určitě výchovného poradce. Ten Ti může i poradit s výběrem další školy. Možná nevíš, že existují země, kde děti přístup ke vzdělání nemají vůbec a daly by za to vše, aby ji mohly navštěvovat a učit se.

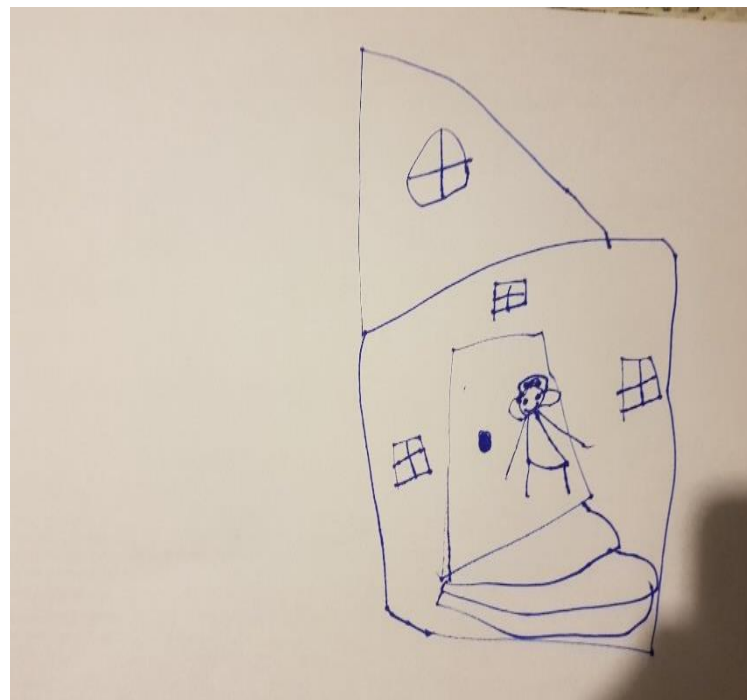
Kromě povinnosti a základního práva na vzdělání, máš také právo na odpočinek a volný čas.

Máš právo si hrát a odpočívat tak, jak to odpovídá Tvému věku. Také máš právo se svobodně věnovat kultuře a umělecké činnosti. Právo vybrat si vhodný kroužek k finančním možnostem rodiny, nemít doma jen povinnosti ale mít prostor i pro hraní, chvíle volna.

Máš právo na ochranu

Pokud nemůžeš být se svými rodiči, rozhodně nemůžeš ani nezůstaneš sám/sama. V tomto případě máš právo na ochranu. Tu by Ti měl zajistit stát a měl by Ti umožnit náhradní péči. Už jsem Ti o tom psala a dovíš se více, jak budeš číst dál. Máš právo na to, abys i v novém domově hovořil/a stejným jazykem, jako jsi byl/a zvyklý/á, a byly zohledněny tvé zvyky. Přestože nemůžeš být se svými rodiči, pokud tomu nic nebrání, máš právo se s nimi vídat i se svými sourozenci.

Máš právo na účast

Máš právo na svůj názor a také máš právo znát odpovědi na otázky, které tě zajímají. Neboj se vyjádřit názor na věci, které se Tě týkají. Dospělý by Tě měli vyslechnout, brát Tvé názory vážně. Pokud jsi u pěstounů, Tví pěstouni s námi spolupracují a společně uzavíráme individuální plán průběhu Tvého pobytu v pěstounské péči, máš-li zájem, buď plánování účasten, vyjadřuj se k němu. Jde tady v první řadě o Tebe, o Tvé bezpečí.

Máš právo na rodinný život

Jak již jsem se zmiňovala, máš právo vyrůstat se svými rodiči. Pokud to ale nejde, máš právo na kontakt se svými biologickými rodiči, pokud pan soudce nerozhodne jinak a udržovat s nimi styky, přestože s nimi momentálně nežiješ. Stejně tak máš právo se stýkat se sourozenci a svými příbuznými, babičkou, dědou, tetami, strýci a dalšími příbuznými.

Máš právo na důstojnost

Pokud Tě někdo ponižuje, slovně Tě uráží, oslovuje Tě jmény, které jsou ti nepříjemné, nenechávej si to pro sebe. Je Ti /je Vám/ více jak 15 let, cizí osoba by Ti neměla jen tak začít tykat, aniž by tě znala a Ty jsi k tomuto nedal/a souhlas. Máš své jméno, kterým by tě měli všichni oslovovat, pokud Ty sám/sama nesvolíš, aby Ti říkali přezdívkou. Pokud Tě někdo šikanuje ve škole, venku, nenech si to pro sebe.

Nikdo Tě nemůže ponižovat, ač jsi jakýkoli/jakákoli. Nesmí Tě nikdo urážet ba dokonce protože máš třeba jinou pocházíš z jiného pomalejší, nejsi tak obratný/á, neumíš se správně vyjadřovat...

se Ti stranit, barvu pleti, prostředí, jsi rychlý/á, tak

Máš právo na ochranu před zneužíváním, zanedbáváním a týráním

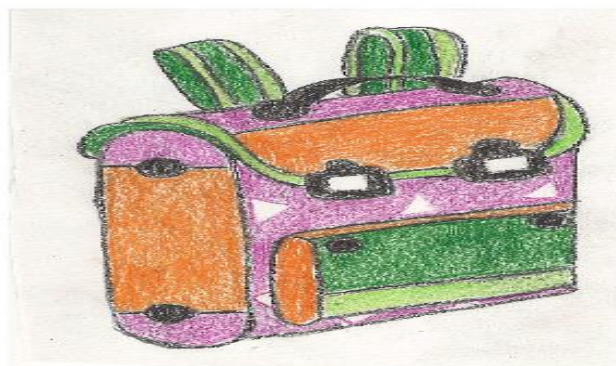

Pokud Ti někdo ubližuje, ať je to cizí člověk, nebo Tvůj nejbližší, neboj se požádat o pomoc. **Náš na to plné právo požádat o pomoc a zajištění Tvého bezpečí.** Nikdo nemá právo a nesmí Ti žádným způsobem ubližovat. Nesmí Tě nikdo bít, zavírat Tě, dotýkat se Tě na Tvém těle nevhodně, nakládat Ti jen samé povinnosti a nemít chvíli pro volný čas. Nesmí Ti nikdo neustále nadávat, ponižovat, zesměšňovat.

Máš právo na soukromí

Nikdo nesmí zasahovat do Tvého soukromí, rodiny, domova. Prohlížet bez dovolení Tvou poštu, číst si Tvůj tajný deníček, nebo útočit na Tvou pověst a čest. Ve škole by se Ti kamarádi neměli „hrabat“ ve Tvých věcech, nahlížet do aktovky, do mobilu, pokud Ty jim to sám/sama nedovolíš.

*Máš právo na
ochranu svých dat a
důvěrnost sdělení,
právo na informace*

Pokud se nám svěříš, nebo sociální pracovníci na „úřadě“ a nechceš, aby se o tom dozvěděli rodiče nebo pěstouni, protože se bojíš, co by následovalo, nemusíš se bát a klidně se nám svěř. Tvé rozhodnutí, plně respektujeme. Pokud Ti doma hrozí nějaké nebezpečí, společně zajdeme k sociální pracovníci a tam své trápení můžeš sdělit. Máš právo na utajení rozhovoru se sociálním pracovníkem. Máš také právo na informace o tom, co je dobré pro Tvé zdraví a pro Tvůj rozvoj, ale také na informace o tom, co může Tvé zdraví a vývoj poškodit.

Máš daleko více práv, které musí dospělí dodržovat, /.. nevykonávat nebezpečnou a

S BABIČKOU
UKLÍZÍME

velmi těžkou práci, chráněn/a před návykovými látkami, před vykořisťováním, zavlčením do ciziny....

Neznamená to ale, že si můžeš dělat úplně, co chceš.
Musíš zároveň respektovat práva ostatních a neohrozit je.

Z toho vyplývá, že máš svá práva ale také své

povinnosti.

Máš právo říct svůj názor, ale máš povinnost nechat říct názor i dospělí, kamaráda, sourozence.

Máš právo být vyslechnut/a, ale i ty by jsi měl/a vyslyšet druhé.

Máš právo být respektován/a, ale stejně tak ty musíš respektovat ostatní kolem tebe.

Máš právo na své vlastní soukromí, ale máš povinnost takové soukromí dopřát i sourozencům, dospělým....

Máš právo na odpočinek, ale také povinnost se podílet na domácích pracích.

Je pro Tebe důležité znát nejenom svá práva, ale i povinnosti. Při jejich porušení se totiž nejen Ty, ale i dospělí, můžete dostat do zbytečných problémů.

V první řadě je dobré znát zákony, o kterých se učíš ve škole a určitě o nich mluvíte doma. Zároveň je dobré také znát povinnosti, které nám ukládají společenské normy a zvyky.

Na koho se můžeš obrátit?

Pokud někdo tvoje práva porušuje, můžeš se obrátit:

⇒ **přímo na nás** – adresu a telefon najdeš na dalších stránkách, podívej se dál

nebo na několik institucí, které mají povinnost tvá práva chránit:

⇒ **Oddělení sociálně právní ochrany dětí v místě tvého bydliště, nebo které se nachází nejbliž**

⇒ **Policie České republiky /158/**

⇒ **Krizové linky, např. Linka bezpečí 116 111. Volání je zdarma**

⇒ **Výchovní poradci ve škole, psychologové**

⇒ **jiné neziskové organizace– nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, kluby**

Rádi Ti poradíme

